

Recensie: Newpolyphonies ★★★★1/2****1/2

deSingel Antwerpen
dinsdag 29 juni 2021

foto © Beata Szparagowska

Recensie:

Een waanzinnig indrukwekkende auditieve ervaring. Dat biedtÂ newpolyphonies van Myriam Van Imschoot. De regisseuse die ook de bedenker is van het concept deed daarvoor beroep op 4 stemmen van HYOID Voices, een groep klassiek geschoolde vocale solisten uit Brussel en 15 lokale performers die ingingen op een oproep. Naast datgene wat ze live presteren op het podium en tussen het publiek, moet â€“ toegegeven ze worden meestal zelden en ook onterecht vernoemd in recensies â€“ absoluut een pluim voor het geluidsontwerp van Fabrice Moinet en Wannes Gonnissen, de geluidsingenieur gegeven worden en mag het licht deze keer ook eens geschieden worden op het puike lichtontwerp van Lucas van Haesbroeck.

Newpolyphonies is een totaalervaring aan klank en licht dat je in geen tijd tot rust brengt. Ver van enige vorm van groen, deSingel is nu niet meteen omgeven door een oase van bos- of parkrijk gebied, weet het gezelschap wel de nachtelijke sfeer op te roepen van de natuur. Dat doet het aanvankelijk door enkelen 'shhh'-geluiden te laten horen, anderen aan hun lippen te laten trekken en nog een andere groep door met gebalde vuisten met een lichte shaker te schudden. Wie blaast (door een mondmasker) houdt ook zijn of haar hand voor de mond en brengt die als een ruitenwisser in beweging om zo het geluid ook te laten oplossen in de zaal.

Deze voorstelling werkt met de ruimte om zo het geluid ook diepte te geven. Â Newpolyphonies gaat daarbij voor zowel de horizontale als het verticale. Horizontaal horen we mannen die na verloop van tijd bewegen op het podium en wat verder, linksachter plaatsnemen, en vervolgens enkele luidsprekers laten zakken waaruit we onder andere een naar Arabische gezangen refererende vibrerende 'A' horen terwijl de vrouwen op het podium zachtjes met een 'm' neuriën.

Verderop de voorstelling verspreidt het gezelschap zich en dus ook het geluid wanneer we een groepje van drie vrouwen links zien zitten, een kwartet rechts achteraan en een duo rechts meer vooraan. Daarvoor hoorden en zagen we ook performers tussen het publiek in de gangen plaatsnemen of rechtstaan tussen het publiek. Zo krijg je een dubbel surround gevoel, enerzijds via de luidsprekers die de zaak versterken rondom je, anderzijds omdat je enkele deelnemers die zich het dichtst bij je bevinden ook nog niet versterkt hoort blazen terwijl daarnaast het geluidsplan dat immersiefÂ geluidseffect bezorgt.

De performers die tussen het publiek hebben plaatsgenomen, gaan staan, en draaien daarbij zachtjes rond hun as. Ook op het podium zien we enkele keren het gezelschap met de arm het geluid dat ze produceren afbuigen en zo een kromme lijn trekken. Naast de horizontale lijn (voor-achter/links-rechts) trekt Newpolyphonies ook de verticale, die van boven-onder door vooraan het podium een rij met luidsprekers die hoge tonen laten horen, te laten zakken, terug op te trekken enz.

Terwijl het meditatieve concert nog tamelijk gesloten start rond een close harmony micro (een cirkel), verruimt zowel het beeld als het geluid na verloop van tijd tot een zeer open geheel. We voelen ons als het ware in het holst van de nacht in de natuur die (ondersteund door de rode en vervolgens oranje belichting) erg onrustig, ja zelfs wat onstuimig wordt, om uiteindelijk tot rust te komen via als je wil een zeer organische diminuendo waarbij de gehele stilte uiteindelijk niet zal vallen. Er is er minstens één, een klassieke nachtraaf als je wil, die niet slapen gaat. Van daaruit bouwen de natuurgeluiden, o.a. verkregen door het gewrijf aan een bovenarm, het

gezoem, vibreren (van schouders en bovenlichaam), en geblaas verder crescendo op waarna de mannen het onnatuurlijke van geluiden die doen denken aan een autostrade dichtbij (laag luid) en veraf (hoog en zachter) laten horen. Naar het einde toe van Newpolyphonies menen we het geluid van muggen te ontwaren waar er ook eentje (de lastigste?) erin slaagt om nog tot het allerlaatste te zoemen.

Stevig onder de indruk bezorgde het publiek dit prachtige wervelende meditatieve concert dat door mensen nagebootste natuurgeluiden terugbrengt naar het theater, een secondenlange stilte zodat het zeker was dat het alles in zich zou opnemen. Dankzij de cue van de lichtman volgde dan een welgemeend en enthousiast applaus. Welverdiend. Weliswaar ontgaat het ons enigszins waarom deze voorstelling via multicamera per se gefilmd moest worden. Op het scherm kan die geluids- en lichtbeleving (ook het licht maakt immers een beweging van achter het podium, boven centraal naar achter het publiek zodat het gezelschap in frontaal licht staat alsof het een ondergaande zon is) nooit datzelfde fenomenale effect bezorgen, menen wij. In Newpolyphonies moet je je dus vooral live laten onderdompelen, in het theater.

< Bert Hertogs >

Newpolyphonies is nog te zien in deSingel op 30 juni 2021 en in het Kaaitheater op 3 en 4 juli 2021.

Credits:

CONCEPT & REGIE Myriam Van Imschoot CO-CREATIE & CO-PERFORMANCE HYOID voices, Fabienne Seveillac, Andreas Halling, Els Mondelaers, Gunther van de Ven PERFORMANCE Emil Krastev, Victor Lange, Albertus Horemans, Françoise Verbeeck, Cheyenne Ileghems, Amelia Amer, Maris Pajuste, Geert Desmet, Isabella Arboleda, Rino Sokol, Sally Poitier, Veroline Vanderbeek, Athal Melchior Vervliet, Deborah Frederico, Sophia Bauer GELUIDSONTWERP & ELECTRONICS CONCEPT Fabrice Moinet GELUIDSINGENIEUR Wannas Gonnissen ASSISTENT ELECTRONICS Matthieu Viroit LICHTONTWERP Lucas van Haesbroeck ADVIES LAY-OUT & KOSTUUMONTWERP Nadine Van Imschoot, Filip Eyckmans PRODUCTIE Hiros UITVOEREND PRODUCENT La Muse en Circuit COPRODUCTIE Muziekcentrum De Bijloke (Gent), Kunstenwerkplaats (Brussel), Kunstencentrum BUDA (Kortrijk) IN SAMENWERKING MET Walpurgis MET DE STEUN VAN de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie MET DANK AAN Emmanuel Desmyter, Jean-Manuel Candenot, deelnemers aan de repetities, Marcus Bergner, Björn Schmelzer's seminaries, Ismail Fayed, Myriam Pruvot, de performers van What Nature Says, Bahae Eddin Rouas, het lab van radicale polyfonie met de steun van Sarma STAGIARE Sophia Bauer